

ПРОЕКТ ТВИННІНГ

Сприяння процесам удосконалення Державної служби статистики України з метою посилення її спроможності та удосконалення виробництва статистичних даних

Україна

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МІСІЇ

**Компонент 14 "Популяризація діяльності та створення позитивного
іміджу органів державної статистики"**

Захід 14.1: Оціночна місія

Місію було проведено за участі пана Петтері Баера, міжнародного консультанта Статистичної
служби Фінляндії

9-12 грудня, 2014

Версія: Проект

National Institute of Statistics
and Economic Studies
Measuring, understanding

Прізвище автора, адреса, електронна адреса:

*Petteri Baer
Статистична служба Фінляндії
PB 2 B
FI-00022 Tilastokeskus
Finland
Tel: +358 50 551 2309
Email: petteri.baer@stat.fi
petteri456@hotmail.com*

Перелік скорочень

CRM	Управління взаємовідносинами з клієнтами (Customer Relationship Management)
ISLP	Міжнародна програма статистичної грамотності (International Statistical Literacy Program)
NSI	Національний інститут статистики (National Statistical Institute)
NSS	Національна статистична система (National Statistical System)
SD	Статистична служба Данії (Statistics Denmark)
SF	Статистична служба Фінляндії (Statistics Finland)
SL	Статистична грамотність (Statistical Literacy)
ДССУ	Державна служба статистики
ТЗ	Технічне завдання

Стислий огляд

Мета місії полягала в ознайомленні фахівців ДССУ з європейським досвідом поширення статистичної інформації, популяризації та створення позитивного іміджу офіційної статистики. Відповідно до ТЗ та робочої програми під час місії розглядалися наступні питання:

- політика поширення: структура, основні положення;
- доступ до мікроданих в офіційній статистиці (організація, засади, правила, вимоги конфіденційності);
- популяризація статистики: форми та засоби поширення статистичної інформації серед різних категорій користувачів (школярі, студенти, журналісти, науковці, бізнес, уряд).

Консультантом було підготовлено значну кількість презентаційних матеріалів по трьох вищезазначених темах. Перелік матеріалів міститься у додатку до цього звіту.

Консультації проходили у приміщенні Держстату у формі презентацій та обговорень з фахівцями ДССУ. Ефективному проведенню консультацій посприяв достатньо високий рівень володіння експертом російською мовою, що дозволило безперешкодно провести основну частину презентації та всі обговорення російською. У момент виникнення необхідності, допомогу у перекладі слів і окремих термінів надавав помічник ПРП Twinning.

Представники департаменту поширення інформації та комунікацій ДССУ були присутні на консультаціях упродовж усієї місії, втім, в четвер консультації проводились без участі директора департаменту. У середу, під час розгляду питань, пов'язаних з доступом до мікроданих, які збираються офіційною статистикою, було запрошено двох фахівців департаменту обстежень домогосподарств ДССУ. Також у місії взяв участь фахівець у галузі економічної статистики.

У результаті обговорень і наданих консультантом презентаційних матеріалів були зроблені наступні висновки для подальшої роботи за компонентом 14:

1. **Для забезпечення ефективної і повноцінної діяльності ДССУ необхідно створити широку мережу користувачів офіційної статистичної інформації, яка б не вичерпувалася переважно представниками урядових установ.** Визначення основних цільових груп користувачів є необхідним початком активізації діяльності у сфері поширення. Побудова різнопланових, регулярних і активних відносин із засобами масової інформації є одним з ключових питань у цій роботі. "Лише статистика, яка використовується, є корисною статистикою".
2. **ДССУ необхідно розробити стратегічний документ, який би відображав цілі і етапи розвитку своєї діяльності у сфері маркетингу та поширення статистичної інформації.** Як координатор офіційної статистики в Україні, ДССУ також має допомогти у цьому процесі іншим виробникам офіційної статистики в Україні з метою забезпечення безперешкодного доступу до

статистичних джерел для всіх важливих груп користувачів офіційної статистики. В якості висхідного матеріалу для розробки політики поширення даних ДССУ рекомендовано використовувати відповідні документи Статистичних служб Данії та Литви.

3. **Для побудови ефективної системи поширення інформації та відносин з користувачами/клієнтами, необхідно розпочати підготовку створення бази даних клієнтів, а ще краще, системи управління відносинами з клієнтами (CRM) ДССУ.** Це є одним з ключових моментів для ефективного надання Держстатом як платних, так і безоплатних послуг. Система управління відносинами з клієнтами CRM може також посприяти ДССУ в організації ефективного збору даних.
4. **ДССУ слід розробити чіткий і послідовний план дій стосовно процесів і передумов використання мікроданих дослідницькими установами та дослідниками для наукових цілей (вивчення соціально-економічних явищ), забезпечуючи надійну гарантію конфіденційності фізичних осіб, підприємств та організацій відповідно до Основних принципів офіційної статистики ООН.** Крім того, терміново повинні бути виокремлені і розглянуті інші питання конфіденційності, які були висвітлені у Глобальній оцінці Національної статистичної системи України.
5. **Необхідно терміново визначити шляхи створення сучасних і зручних для користувачів статистичних послуг і нових статистичних продуктів.** Очевидною необхідністю є створення зручної для користувачів бази даних послуг (як варіант - на базі PC-Axis і PX-Web), а також розробка нових засобів для популяризації веб-сайту серед користувачів ДССУ з метою поглиблення їх взаємовідносин зі статистичною службою і для більш ефективного забезпечення своїх статистичних потреб. Вдосконалення веб-сайту ДССУ є передумовою для підвищення рівня надання послуг Держстатом і відповідності стандартам сучасного Національного інституту статистики.
6. Національний інститут статистики зазвичай відіграє ключову роль у поширенні статистичної грамотності. Рекомендація pana Г.Осауленка, колишнього Голови ДССУ, щодо розробки українських версій матеріалів зі статистичної грамотності на зразок тих, які були розроблені у Білорусі, може стати гарним початком для підвищення статистичної грамотності школярів як цільової групи. **Рекомендується зосередитися на розробці переважно електронних матеріалів (в електронному форматі), оскільки статистичні дані регулярно оновлюються.** Друковані білоруські матеріали, які було представлено під час консультацій, можуть бути вдало використані для популяризації ідеї статистичної грамотності серед партнерів по співробітництву, а саме Міністерства освіти, регіональних та місцевих адміністрацій, освітніх установ, педагогічних профспілкових організацій, спонсорів та інших. **Рекомендується використовувати досвід Литви, Португалії, США та Фінляндії у сфері статистичної грамотності.** Підтримка міжнародного проекту/програми зі статистичної грамотності (ISLP) може сприяти подальшій діяльності ДССУ у цьому напрямку. Крім того, Держстату рекомендується встановити контакти з двома

представниками України (вчителями), які залучені до роботи в рамках міжнародної програми зі статистичної грамотності ISLP.

7. Попередньо було зазначено, що ДССУ і нещодавно реорганізований Департамент поширення інформації та комунікацій мають очевидну необхідність у поглиблених експертних консультаціях. Пізніше, коли Держстатом буде досягнуто прогресу у проведеній роботі, також, можливо, виникне необхідність ознайомчої поїздки до Статистичної служби Фінляндії за тематикою Компоненту 14 проекту Twinning. Наступну місію до ДССУ попередньо заплановано на 23 - 27 березня 2015 року. Втім, для можливості проведення запланованої місії попередньо має бути прийнято ряд необхідних рішень.

1. Коментарі

Консультант висловлює подяку за люб'язну підтримку та важливу інформацію, надану під час перебування в Україні, що значно полегшили його роботу.

Думки та зауваження, викладені у цьому звіті, відображають позицію експерта і не обов'язково відповідають поглядам ЄС, ДССУ, Статистичної служби Данії та Статистичної служби Фінляндії.

2. Оцінка та результати

Основні результати місії наведено вище.

3. Висновки та рекомендації

Основні висновки та рекомендації, зроблені у ході місії, наведено вище.

Додаток 1. Технічне завдання

Технічне завдання

На короткострокову місію до Державної служби статистики України
Компонент 14 "Популяризація діяльності та створення позитивного іміджу органів
державної статистики",

Захід 14.1: Оціночна місія

Основні питання:

1. Політика поширення (як документ статофісу): структура, основні положення
2. Доступ до мікроданих в офіційній статистиці (організація, засади, правила, вимоги конфіденційності)
3. Популяризація статистики:
 - 3.1. форми та засоби поширення статистичної інформації серед різних категорій користувачів (школярі, студенти, журналісти, науковці, бізнес, уряд);
 - 3.2. статистика для дітей (книга, розділ сайту тощо):
 - досвід європейських країн
 - хто розробляє (яких сторонніх фахівців потрібно залучити)
 - обсяг, структура та контент
 - ілюстрація (картинки, графіки тощо)

Присутні:

Пітер Баер, експерт, Статистична служба Фінляндії
Вишневська О.А. – директор департаменту поширення інформації та комунікацій
Федорова І.П. – заступник директора департаменту

Обєднікова С.П. – заступник директора департаменту-начальник відділу
Тіщенко В.Ю. – начальник відділу
Султанова В.В. – начальник відділу

Час проведення

Місія буде проходити у грудні 2014р. в Україні

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи, які взяли участь у зустрічах

ДССУ:

Вишнеvsька О.А. – директор департаменту поширення інформації та комунікацій
Федорова І.П. – заступник директора департаменту
Обєднікова С.П. – заступник директора департаменту-начальник відділу
Тіщенко В.Ю. – начальник відділу комплексних публікацій
Султанова В.В. – начальник відділу підтримки веб-ресурсів
Оксюта І. - головний спеціаліст-економіст відділу комплексних публікацій
Осипова І. – директор департаменту обстежень домогосподарств
Новиченко М. – начальник відділу підготовки та поширення даних обстеження умов життя домогосподарств

Команда ПРП:

- Ірина Бернштайн, ПРП
- Ольга Бурбело, Помічник ПРП

Додаток 3. Презентації експерта, зроблені під час місії та надані ДССУ

Поширення статистичної інформації

- Офіційна статистика - Основне джерело інформації для моніторингу розвитку та розподілу ресурсів;
- Важливість зміцнення довіри у сфері офіційної статистики;
- Ефективне поширення статистичної інформації;

Маркетинг статистичної інформації

- Чи є маркетинг і поширення статистичної інформації стратегічними функціями Національно інституту статистики? - *Цей матеріал було надано для*

внутрішнього використання ДССУ, він не був представлений під час консультацій;

- Побудова відносин з користувачами на систематичній основі - Довідковий матеріал для розробки стратегії поширення та маркетингу;
- Від простих списків користувачів і таблиць Excel до складної системи CRM - Списки користувачів є основною цінністю для органів статистики - *Цей матеріал було надано для внутрішнього використання ДССУ, він не був представлений під час консультацій*

Мікродані для дослідників

- Використання мікроданих науковцями. Приклад Статистичної служби Фінляндії – загальна презентація матеріалу
- Використання мікроданих науковцями. Приклад Статистичної служби Фінляндії – поглиблений матеріал
- Описання процесу для науковців (схема)
- Закон про статистику Фінляндії (280/2004) – англійською мовою
- Аплікаційна форма на отримання дозволу для користування мікроданими, документ Статистичної служби Фінляндії – англійською мовою
- Шаблон контракту про надання послуг для проведення наукових досліджень (щодо використання мікроданих) – англійською мовою
- Інструкція для заявників, які бажають отримати дозвіл на використання статистичних даних, що надаються Статистичною службою Фінляндії для потенційних користувачів – Форма для отримання дозволу на право користування статистичними даними та умови отримання - англійською мовою
- Шаблон дозволу на користування даними Статистичної служби Фінляндії – англійською мовою
- Зразок зобов'язання особи, якій надано дозвіл на використання даних, для підписання договору щодо використання мікроданих – англійською мовою

Статистична грамотність

- Підвищення рівня статистичної грамотності Статистичною службою Фінляндії
- Статистична грамотність: міжнародна перспектива – Досвід * Приклади*Нагхнення
- Матеріали про Міжнародну програму статистичної грамотності (ISLP) – та IASE

Усі ці презентаційні матеріали також доступні на веб-сайті

<http://iase-web.org/islp/About.php?p=Mission>

П'ять останніх матеріалів, присвячених мікроданим, були надані Консультантом фахівцям Держстату електронною поштою 29 грудня 2014 р. Всі інші матеріали були передані ДССУ під час або безпосередньо перед проведенням місії у першій половині грудня.